

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie **M.O.**

oskarżonego z art. 299 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 539e § 1 k.p.k.

w dniu 21 października 2025 r.

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 16 stycznia 2025 r., sygn. akt II AKa 29/24 ,

uchylający wyrok Sądu Okręgowego w Bielsku - Białej

z dnia 17 sierpnia 2023 r., sygn. akt III K 187/16

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej uchylenia wyroku
Sądu Okręgowego i przekazuje sprawę w tym zakresie do
ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach w
postępowaniu odwoławczym.**

Tomasz Artymiuk

Jacek Błaszczyk

Barbara Skoczowska

UZASADNIENIE

M.O. został oskarżony o popełnienie dwudziestu dziewięciu przestępstw zakwalifikowanych m. in. z art. 299 § 1 k.k., w tym o to, że:

XXIX. w dniu 19 września 2014 r. w K. powiatu o., działając wspólnie i w porozumieniu z M.O., poprzez zawarcie umowy darowizny przed notariuszem S.W repertorium A nr [...] na mocy której darował na rzecz M. O. udział wynoszący 1/2 część nieruchomości składającej się z działki nr [...] w K. wraz z częściami składowymi tj. budynkiem mieszkalnym w stanie surowym zamkniętym (księga wieczysta nr [...] Sądu Rejonowego w Oświęcimiu Wydział zamiejscowy Ksiąg Wieczystych w K.) oraz udział wynoszący 1/4 część nieruchomości w K. składającej się z działki nr [...]1, które to prawa majątkowe pochodziły z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego polegającego na doprowadzeniu 6 lutego 2012r. M. O. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem N. w kwocie 200.000 zł (zarzut nr I pkt. c), obejmując w ten sposób czynności, które znacznie utrudniły zajęcie tych praw majątkowych i orzeczenie ich przepadku,

1. tj. o przestępstwo z art. 299 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 17 sierpnia 2023 r. Sąd Okręgowy w Bielsku - Białej, sygn. akt III K 187/16, oskarżonego M.O. uznał m. in. za winnego dokonania czynów opisanych w punktach III,V, VII, IX, XII, XV, XIX, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, części wstępnej wyroku, z których każdy wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 299 § 1 k.k. i przyjął, iż oskarżony dopuścił się ich działając w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 299 § 1 k.k. i art. 91 § 1 k.k. skazał go na karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrokiem z dnia 16 stycznia 2025 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach, sygn. akt II AKa 29/24, po rozpoznaniu apelacji prokuratora i obrońcy uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Bielsku - Białej z dnia 17 sierpnia 2023 r. roku, sygn. akt III K 187/16 w zakresie czynu opisanego w punkcie XXIX części wstępnej tego orzeczenia, składającego się na przyjęty w punkcie trzecim rozstrzygnięcia ciąg przestępstw i zakresie tego czynu przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Oświęcimiu jako sądowi właściwemu rzeczowo i miejscowo w

postępowaniu ponownym. Sąd Apelacyjny wskazał w treści uzasadnienia, iż koniecznym jest przeanalizowanie i ocenienie przez ten Sąd możliwości popełniania przez oskarżonego M.O. przestępstwa zakwalifikowanego kumulatywnie z art. 299 § 1 k.k. i art. 300 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k.

Skargę na wyrok Sądu odwoławczego wniósł obrońca oskarżonego zarzucając naruszenie art. 457 § 2 k.p.k., polegające na uchyleniu rozstrzygnięcia Sądu I instancji w zakresie czynu opisanego w punkcie XXIX części wstępnej wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Oświęcimiu jako sądowi właściwemu rzeczowo i miejscowo w postępowaniu ponownym, celem przeanalizowania i ocenienia możliwości popełniania przez oskarżonego M.O. przestępstwa z art. 299 § 1 k.k. i art. 300 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., podczas gdy brak było podstaw do odstąpienia przez Sąd odwoławczy od wydania rozstrzygnięcia merytorycznego.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W pisemnej odpowiedzi na skargę obrońcy prokurator Prokuratury Rejonowej Bielsko - Biała Południe w Bielsku - Białej wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga wniesiona przez obrońcę oskarżonego okazała się zasadna.

Zgodnie z art. 539a § 3 k.p.k. skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Z kolei przepis art. 437 § 2 k.p.k. stanowi, że uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

Przechodząc do meritum sprawy stwierdzić należy, iż w uzasadnieniu wyroku, Sąd odwoławczy wskazał, że powodem uchylenia wyroku Sądu I instancji były istotne

uchybień w zakresie oceny dowodów, jednakże z analizy treści tego uzasadniania wynika, iż rzeczywistym powodem wydania orzeczenia kasatoryjnego była potrzeba przeprowadzenia uzupełniającego postępowania dowodowego, a także ponowienie oceny już przeprowadzonych dowodów. Trzeba jednak wskazać, że podstawy do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, o której mowa w art. 437 § 2 in fine k.p.k. nie stanowi konieczność uzupełnienia postępowania dowodowego, podobnie jak i potrzeba dokonania ponownej, spełniającej wymogi art. 7 k.p.k., oceny dowodów już przeprowadzonych prawidłowo, bez względu na ich rangę i znaczenie dla wyniku postępowania (por. wyrok Sąd Najwyższego z dnia 8 maja 2024 r., IV KS 13/24).

Sąd Apelacyjny w żadnym fragmencie uzasadnienia nie wskazuje dlaczego przyjęcie multikwalifikacji opisanej na str. 3-4 motywów wydanego wyroku nie mogło nastąpić w Sądzie odwoławczym, zwłaszcza w sytuacji wniesionej na niekorzyść oskarżonego apelacji prokuratora. Wskazane powody wydanej decyzji procesowej na tym etapie postępowania nie uzasadniają uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w oparciu o dyspozycję art. 437 § 2 k.p.k., nie stanowi jej bowiem potrzeba zgromadzenia dodatkowych dowodów, czy ich prawnokarna ocena.

Stwierdzenie mankamentów postępowania dowodowego sprowadzających się do wadliwej oceny części dowodów obligowało Sąd II instancji do samodzielnej konwalidacji tych uchybień, poprzez przeprowadzenie określonych czynności dowodowych we własnym zakresie, skoro obowiązujące regulacje postępowania odwoławczego, w tym wynikające z art. 452 k.p.k., przyznają sądowi odwoławczemu szerokie kompetencje orzekania, w tym także w oparciu o dowody przeprowadzone wyłącznie w tej fazie postępowania karnego. Sąd ad quem, o ile dostrzegł taką potrzebę, winien ponownie przesłuchać świadków i oskarżonych. Dopiero wykonanie tych czynności, jeżeli uzasadni przekonanie o wadliwości zaskarżonego apelacją rozstrzygnięcia, może spowodować jego uchylenie. Obecnie jest to przedwczesne.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd Najwyższy uznał, że w niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Jak wskazano, konieczność ponowienia oceny

dowodów i przeprowadzenie uzupełniającego postępowania dowodowego nie spełnia przesłanki z art. 437 § 2 in fine k.p.k.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Apelacyjny w Katowicach uwzględni zaprezentowane zapatrywania prawne i wskazania Sądu Najwyższego (art. 539f k.p.k. w zw. z art. 442 § 3 k.p.k.).

Wobec powyższego, należało orzec jak w sentencji wyroku.

Tomasz Artymiuk

Jacek Błaszczyk

Barbara Skoczowska

[[WB]

[r.g.]